

Blegansigtet hælder salt i åbent sår

musik

Nordiske stemmer:

Den finske rapper Paleface er kendt for at tage tyren ved hornene, uanset om han rapper om racisme eller udelige politikere

Han er én af de få finske musikere, der taler åbent om den finske borgerkrig og de fatale konsekvenser, der stadig præger den finske mentalitet

Paleface er Finlands mest kendte hiphop-navn. Han er i popularitet landets pendant til danske L.O.C., mens han i sit tekstunivers er tættere beslægtet med Røde Mor eller The Savage Rose.

Han er umulig at overse på den finske musikscene, og han rager også godt op i landskabet med sine knap to meter og et skulderparti som en isbjørn. Han voksede op en time nord for Helsinki i Hämeenlinna, hvor han allerede som 11-årig begyndte at lytte til hiphop i slutningen af 1980'erne. Hans første album var De La Souls ”3 Feet High and Rising”, pengene havde han lånt af sin storebror.

- Jeg tror faktisk aldrig, jeg fik betalt ham tilbage. Det var godt, du spurgte ind til det, siger Paleface og ler.

Han blev grebet af den verbalt hårdtslående musik og begyndte selv at lave sange, som han indspillede sammen med en ven. De lånte optageudstyr af en ældre kammerat og kastede sig ud i en række samfundskritiske sange set fra en præ-teenagers perspektiv.

- For nylig fandt en af mine kammerater et bånd ved et tilfælde. Det var helt fantastisk at gehøre sangene, og selv om rappen lyder forfærdeligt, er der nogle markante sociale og politiske dimensioner. Nelson Mandela sad stadig i fængsel, og jeg var inspireret af både ham, Nation of Islam og Malcolm X. Min mor var faktisk lidt bekym-

ret, fordi jeg lånte så mange bøger om undertrykkelse og komplekse politiske emner, siger Paleface.

Han forfinede sit talent for at rappe og skrive sprængfarlige tekster det næste årti, indtil han fik en pladekontrakt i 2000. På det tidspunkt var Petter slået igennem i Sverige, og derfor ledte man med lys og lygte efter en finsk rapper, som kunne skabe samme opmærksomhed. Det gjorde Paleface. Men hans succes i hjemlandet har aldrig for alvor sikret en tilsvarende opmærksomhed i resten af Norden. Faktisk er det ikke forkert at antage, at meget få danskere overhovedet har hørt om ham.

- En del af forklaringen er uden tvivl, at Finland skiller sig markant ud fra de øvrige nordiske lande i kraft af sproget. Der er en markant lingvistisk barriere, som kan være svær at bryde ned. Mens danskere og nordmænd sagtens kan forstå hinandens sange, er det umuligt at forstå noget som helst på finsk. I Finland var der også en diskussion for et par år siden, der gik på, om vi overhovedet var en del af Skandinavien? Vi er naturligvis en del af Norden, mens hvis vi er en del af den skandinaviske familie, er vi i hvert fald den skøre fætter, siger Karri Pekka Matias Miettinen, der siden 2000 har gået under navnet Paleface.

Partinavn er en rød klud
Hvis man har en fordom om, at hiphopere kun rapper om damer, sprut og overfladiske emner, tager man

prale af en glørværdig historie, der strækker sig 1000 år tilbage. Vi har heller ikke et væld af slotte og borge, som kongedømmer normalt har. Som en udløber af det er vores nationale etos skabt på en meget kunstig baggrund og desuden på alt for kort tid, siger Paleface.

- Finland er et relativt nyt land. Vi blev først selvstændige i 1917, og vi kan ikke som Danmark og Sverige

- Landets andetstørste parti er nu Perussuomalaiset, der er vores svar på Dansk Folkeparti. Alene deres navn er en rød klud i ansigtet på mange. Det betyder ”De rigtige finner”, og de skyder som alle andre højrefløjspartier skylden for alle sociale dårligheder på indvandringen. Velfærdstaten er under afvikling, men jeg tvivler på, at det er nogle immigranternes skyld. Som samfundsobserverende

nordiske stemmer 5:6

► **I en artikelserie** om nordiske musikere sætter vi fokus på, hvad naturen i deres respektive hjemstævne har betydet for deres musik og tekster. Denne gang er det dog livet i byen, der har haft betydning for kunstneren. ► **Du har kunnet møde** nor-

ske Thomas Dybdahl, færøske Teitur, islandske Emiliana Torrini og grønlandske Nive Nielsen. ► **Sidste afsnit** bliver svenske Lisa Ekdahl. ► **Du kan læse alle de tidligere interviews i serien på** www.mitfyn.dk

musiker er det en yderst interessant tid, da alt er under forandring, siger Paleface.

Skandale til fin fest

Siden han skrev sine første sange som 12-årig, har det været med et sociologisk aspekt. Han var især påvirket af amerikanske Public Enemy, der i 1988 udsendte hiphop-manifestet ”It Takes a Nation of Millions to Hold Us Back” med et glødende

politisk indhold. Hans egne sange var også rasende politiske, og de fandt et publikum, der dog var relativt smalt i begyndelsen.

- De første af mine professionelle udgivelser var på engelsk, og selv om der blev taget godt imod dem, havde sangene slet ikke samme effekt, som da jeg kastede mig over finsk. I 2010 udgav jeg ”Helsinki Shangri-La”, der handlede om den finansielle

depression, om den populistiske højrefløjsbevægelse, den stigende racisme og i samme omfang det multikulturelle samfund, som også er en del af virkeligheden i Finland. Det album havde enorm effekt, og antallet af folk, der lyttede til min musik steg eksplosivt, fortæller Paleface.

Han blev inviteret med til præsidentens årlige fejring af uafhængighedsdagen, hvor

de helt store kanoner er med.

- Pludselig sad jeg omringet af hele den finske elite med politikere, tunge finansdrænge og diplomater. Jeg havde mine hvide Adidas-sko på, hvilket resulterede i en mindre skandale. Men min deltagelse i den begivenhed udmøntede sig alligevel i den største udmærkelse, min musik endnu har resulteret i, fortæller Paleface.

Han blev inviteret til at

være med i en jury, der skal planlægge og afholde hundreder af koncerter og kunstbegivenheder, når Finland fylder 100 år i 2017.

- Jeg sidder sammen med ærkebiskoppen, berømte designere og andre celebriteter, og jeg var helt sikkert familiens sorte får. Nogle af de andre medlemmer brød sig ikke om, at jeg var en del af arbejdet, fordi jeg er kommet med kritiske udtalelser om

Paleface blev hurtig genkendt på Corona Bar midt i Helsinki. Faktisk blev vi afbrudt flere gange under både interview og fotoseance, da fans ville sige hej, have autografer eller tage billeder sammen med hiphop-kæmpen. Foto: Simon Staun

» Vi er naturligvis en del af Norden, mens hvis vi er en del af den skandinaviske familie, er vi i hvert fald den skøre fætter.

Paleface, om finnerne

Carl Gustav Mannerheim, der er vores største krigshelt. Men premierministeren ringede til juryformanden og krævede, at jeg var en del af gruppen på trods af mine skarpe udtalelser. Det var ret fedt, konstaterer Paleface.

Vil prikke hul på bylden

Hans kritik gik på, at Mannerheim ikke kun var en helt på grund af sin indsats under Vinterkrigen mod Sovjetunionen i 1939-1940, men også var en krigsforbryder på grund af sin brutalitet under borgerkrigen.

- Det er en delikat sag, men man kan sammenligne lidt med borgerkrigen i Jugoslavien. Forestil dig, at man i Bosnien-Hercegovina havde en statue af Slobodan Milosevic, der henrettede tusinder. Mannerheim er blevet symbolet på Finland efter Anden Verdenskrig, men derfor kan man ikke negligere eller fortrænge, at han også har mange finners liv på samvittigheden. Det måtte jeg åbenbart ikke påpege, siger Paleface.

Da han gik i skole i 1980'erne, stod der nærmest ingenting om borgerkrigen i skolebøgerne.

- 40.000 finner døde. Dræbt af landsmænd. Af familiemedlemmer. Helt frem til 1990'erne turde akademikere ikke at berøre emnet, fordi der var for stærke følelser involveret. Nu er man endelig begyndt at åbne døren for at se, hvad der gemmer sig på den anden side. Det er et mørkt, mørkt sted, garanterer Paleface.

● ● ● fortsættes næste side